

7. ISRAËL IN HET BOEK VAN HANDELINGEN

1. DE JODEN IN HANDELINGEN.

Handelingen 1:6-8. “Heere, zult U *in deze tijd* voor Israël het Koninkrijk weer herstellen?” De Joden verwachtte dat het oude theocratie (d.m.v. koningen over het volk Israël) weer hersteld zou worden bij de tweede komst van Elia¹. Zij vroegen Jezus of de vroegere toestand (het theocratisch koninkrijk van Israël) weer hersteld zou worden:

- (i) die volgens sommigen na de Babylonische ballingschap verloren is gegaan
- (ii) of volgens anderen tijdens de eerste komst van Jezus onderbroken werd nadat de Joden het afgewezen hadden.

Maar het gaat echter niet over ‘het vermeende theocratische koninkrijk van Israël’, maar over ‘het Koninkrijk van God’! Jezus predikte het Evangelie van het Koninkrijk van God, en Hij zei, “De tijd is vervuld en het Koninkrijk van God is nabijgekomen; bekeer je en geloof het Evangelie” (**Markus 1:14-15**). Jezus onderwees ongeveer 54 gelijkenissen over het Koninkrijk van God!

De Joden baseerden hun mening over het koninkrijk van Israël op profetieën als:

- Jesaja 1:26-27. Jerusalem/Sion zal genoemd worden stad van gerechtigheid, voor wie van haar zich door gerechtigheid (goede werken) *bekeren* (!).
Maar deel hebben aan het Koninkrijk van God komt niet door menselijke gerechtigheid, alleen door de gerechtigheid die Jezus Christus verworven heeft en alleen door bekering van mensen tot Jezus Christus².
- Jesaja 9:6. Het Kind die ons geboren is, heet Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwig Vader, Vredevorst. Aan de uitbreiding van deze heerschappij zal geen einde komen. Hij zal op *de troon van David (uitgelegd als de Joodse regering in Israël)* zijn koninkrijk grondvesten en ondersteunen door recht en gerechtigheid van nu tot in eeuwigheid.
Maar dit Kind is niemand minder dan Jezus Christus! Hij vestigde het Koninkrijk van God en roept mensen tot bekering en tot geloof in het evangelie³!
- Jeremia 23:5-6; 33:15-16. De dagen komen dat de HEERE voor David een rechtvaardige Spruit zal doen ontstaan. Hij zal als Koning regeren, gerechtigheid op aarde doen, *Juda verlossen en Israël onbezorgd laten wonen*.
Maar wie is een Judeeër/Israëliet? Hij die door de Heilige Geest is wedergeboren⁴. Wie is Gods Israël? Niet natuurlijke Joden⁵, maar zij (Joden en niet-Joden) die door het kruis van Jezus een nieuw schepping zijn geworden⁶!
- Daniël 7:13-14. De mensenzoon komt met de wolken. Hem wordt de heerschappij, eer en koningschap gegeven en alle heidenvolken, natiën en talen moeten Hem vereren.
Maar de Koningschap van Jezus Christus is niet over het natuurlijke volk, land of staat van Israël, maar over alle volken, natiën en talen!
- Hosea 3:4-5. De Israëlieten moeten veel dagen (gedurende de ballingschap) zonder koning ... offer ... religieuze voorwerpen blijven. *Daarna zullen de Israëlieten zich bekeren tot de HEERE ...* en hun koning David (het koninkrijk van Israël) zoeken. ... Zij zullen in later tijd (d.i. in de verste tijd die het oog van de ziener schouwt) zich sidderend tot de HEERE en zijn goedheid wenden.
Maar door hun ongeloof en ongehoorzaamheid⁷ *is Israël als een heidens volk (Sodom en Gomorra) geworden*⁸! Daarna (in de periode tussen het Oude en het Nieuwe Testament) zal er nog (een uitverkoren, gelovig) overblijfsel van Israël zijn⁹ die de HEERE hun God en Koning Jezus Christus (de werkelijkheid van de schaduw ‘David’) zullen zoeken¹⁰. Door de prediking van Johannes de Doper, Jezus en de apostelen in de nieuwtestamentische periode werd de ware Israël (dit uitverkoren overblijfsel) *niet stopgezet* (bij de eerste komst van Christus) *of vervangen* (door de Kerk), *maar voortgezet* (op hoger vlak van werkelijkheden i.p.v. schaduwen)¹¹.

In het begin van de nieuwtestamentische periode bestond dit ware Israël hoofdzakelijk uit Joden. Zij zijn “de Israëlieten die zich tot de HEERE bekeerden”: namelijk: (i) de 12 apostelen¹², (ii) de menigte van ongeveer 120

¹ Maleachi 4:5-6; Markus 9:12; Mattheüs 17:10-13

² Johannes 3:3-8

³ Markus 1:14-15

⁴ Romeinen 1:28-29; Romeinen 9:6

⁵ 1 Korinthe 10:18

⁶ Galaten 6:14-16; Romeinen 10:12-13; Efeze 2:14-22

⁷ Hebrëeën 4:2-6

⁸ Jesaja 1:4-10; Romeinen 9:24-29

⁹ 1 Koningen 19:17-18; Jesaja 1:9; Zacharia 13:7-9; Romeinen 9:27; 11:5-10

¹⁰ Mattheüs 22:42-45

¹¹ Hebrëeën 10:1; Kolossenzen 2:16-17

¹² Handelingen 1:2

gelovigen vóór Pinksteren¹³, (iii) de 3000 gelovigen bij Pinksteren¹⁴, (iv) de mensen die de Heere dagelijks aan de gemeente toevoegde¹⁵, (v) de 5000 gelovigen¹⁶, (vi) de menigten van Joodse mannen en vrouwen die in de Heere geloofden¹⁷, (vii) het aantal discipelen in Jeruzalem die sterk toenamen, (viii) de grote menigte Joodse priesters die aan het christelijke geloof gehoorzaam werden¹⁸, (ix) de duizenden Joden die geloofden¹⁹, enz.!

- Amos 9:11-12. Een belofte van herstel in de toekomst aan het gespaarde volksdeel/het overblijfsel in Israël in aards-nationale termen. De Heere zal het vervallen koninkrijk (koningshuis) van David weer in haar oude glorie oprichten en het zal alle omliggende volken weer in bezit nemen. Dat werd in het volk van Israël het beeld van het toekomstige Messiaanse Rijk dat alle volken zal omvatten.

Maar wat de profeet Amos over het volk van Israël profeteert, werd door Jakobus en de apostelen Petrus en Paulus op de gelovigen uit de Joden én de niet-Joden in de nieuwtestamentische periode toegepast! God zou voor zich een volk uit alle (heidense) volken aannemen²⁰!

- Zacharia 9:9 (zie Mattheüs 21:5)

De Joden hadden ongelijk te denken dat het Koninkrijk in zijn oudtestamentische vorm hersteld zou worden! De vraag van de Joodse discipelen ging niet zozeer over Israël, maar over 'het herstel van Israël in deze tijd! Jezus wees nieuwsgierigheid in Gods verborgen heilsplan af²¹.

Gods heilsplan draait niet om het herstel van het oude theocratische koninkrijk van Israël, maar om de voortzetting en uitbreiding van Gods Koninkrijk (Gods volk) door de kracht van de Heilige Geest²²! Het evangelie was niet 'het evangelie van het koninkrijk van Israël/de Joden', maar 'het evangelie van het Koninkrijk van God'²³.

De oudtestamentisch openbaring door wet en profeten eindigt met Johannes de Doper. Daarna wordt het blijde nieuws van het Koninkrijk van God in het Nieuwe Testament verkondigt en iedereen forceert zijn weg daarheen²⁴!

Handelingen 2:5,11. 'Godvrezende mannen'²⁵ waren heidenen die gingen geloven in de God van de Bijbel (het monotheïsme), maar zich niet lieten besnijden zoals de Joden. 'Proselieten'²⁶ waren heidenen die gingen geloven in de God van de Bijbel en zich onderwierpen aan het houden van de hele Joodse ceremoniële wet, inclusief de besnijdenis. Op de Pinksterdag, kwamen juist uit deze groepen Joden en heidenen velen tot geloof in Jezus Christus, werden met water gedoopt als teken dat zij met de Geest gedoopt waren en vormden de eerste christelijke gemeente in Jeruzalem²⁷.

Handelingen 3:13-15. De Joden hebben de Heilige en Rechtvaardige Jezus voor Pilatus verloochend en gevraagd dat een moordenaar in zijn plaats geschonken zou worden. Zij (de Joden én de Romeinen) hebben de Vorst van het Leven gedood.

Handelingen 3:22-24. De grootste profeet onder de Joden (Mozes) zei dat de Joden moesten luisteren naar Jezus Christus (de allergrootste Profeet) in alles wat Hij tot de Joden zou spreken. Anders zouden de Joden uit Gods volk uitgeroeid worden. "Door ongeloof zijn de Joodse takken afgerukt"²⁸!

Handelingen 4:4. De eerste gelovigen in het Nieuwe Testament (en van de Gemeente) waren allen Joden! De 12 apostelen, de 120, de 3000, de 5000, steeds meer en meer. Gelovig Israël werd dus niet getermineerd (door de eerste komst van Christus) of vervangen (door de Gemeente), maar werd voortgezet (op een hogere vlak van profetieën die vervuld werden en schaduwen die werkelijkheden werden)!

Handelingen 4:10-12. Het volk van Israël hebben Jezus Christus, de Nazarener, gekruisigd. De bouwers hebben de steen verworpen, maar Hij werd de Hoeksteen van Gods volk.

Handelingen 5:14. Er werden steeds meer Joden die in de Heere (Jezus Christus) geloofden aan de Gemeente toegevoegd, menigten van zowel mannen als vrouwen.

Handelingen 5:17. De Sadduceeën zijn een Joods sekte, vervuld met afgunst tegen de apostelen.

---

¹³ Handelingen 1:15

¹⁴ Handelingen 2:41

¹⁵ Handelingen 2:47

¹⁶ Handelingen 4:4

¹⁷ Handelingen 5:14

¹⁸ Handelingen 6:7

¹⁹ Handelingen 21:20

²⁰ Handelingen 15:14-15

²¹ Deuteronomium 29:29; Handelingen 1:7

²² Handelingen 1:8

²³ Handelingen 8:12; 19:8; 20:25; 28:23,31

²⁴ Lukas 16:16

²⁵ Grieks: ἄνδρες εὐλαβείς

²⁶ Grieks: προσήλυτοι

²⁷ Handelingen 2:38-42; zie 10:47-48

²⁸ Romeinen 11:20a; zie Hebréeën 4:2,6

Handelingen 5:30-32. De Joden hadden Jezus omgebracht door Hem aan een kruishout te hangen. Maar God heeft deze Jezus door zijn rechterhand verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker, om (het volk van) Israël bekering te geven en vergeving van zonden (wanneer zij hun denken veranderden en een rechtsomkeer maakten)²⁹. De apostelen en de Heilige Geest zijn getuigen van deze dingen.

Handelingen 5:40. De Joodse geestelijke leiders geselden de apostelen en verbood hen in de Naam van Jezus te spreken.

Handelingen 6:7. Het aantal discipelen in Jeruzalem nam sterk toe en een grote menigte priesters (Joden) werd aan het geloof gehoorzaam.

Handelingen 6:13-14. Joodse mannen (valse getuigen) brachten het volk, de oudsten en de Schriftgeleerden in opschudding en zij brachten Stefanus voor de Sanhedrin (het hoogste Joodse gerechtshof in Israël). Hij zou gezegd hebben dat Jezus de (Joodse) tempel zou afbreken en *de overgeleverde Joodse gebruiken zou veranderen*.

Handelingen 7:51,58. Stefanus beschuldigde de Joden van hardnekkigheid en dat zij zich altijd tegen de Heilige Geest verzetten. De Joden wierpen hem de stad uit en stenigden hem.

Handelingen 8:1. Er ontstond *een grote vervolging door Joden tegen de christelijke gemeente* in Jeruzalem. De Jood Saulus begon de gemeente te verwoesten en sleepte christenen met geweld naar de gevangenis. De verstrooide christenen trokken door het hele land en verkondigden Christus. Verdrukking en vervolging van christenen door Joden leidde tot verspreiding van het evangelie!

Handelingen 8:27-39. De Ethiopiër was een Jood. Toen hij de boodschap uit Jesaja 53 begreep, daalden Filippus en hij beiden naar³⁰ het water en werd hij (staande) *in wat water*³¹ *voor eens en voor altijd*³² (met water³³) gedoopt³⁴.

Handelingen 9:1-8,18. De Jood Saulus brieste dreiging en moord en bracht christenen, zowel mannen als vrouwen geboeid naar Jeruzalem (9:1-2). In alle synagogen heeft hij christenen dikwijls gestraft en gedwongen te lasteren. Hij trad in razende woede tegen christenen op en vervolgde hen zelfs tot in de buitenlandse steden (26:11). Hij kwam tot bekering door een persoonlijke ontmoeting met Jezus Christus op de weg naar Damascus (9:3-8) in ongeveer 34 n.C.. Hij werd *staande in een huis (met water) gedoopt* (9:18; 22:16).

Handelingen 9:23-25. De Joden maakte een samenzwering om Saulus/Paulus te doden, maar hij ontsnapte.

Handelingen 10:28,44-45. Aanvankelijk beschouwde de Jood Petrus heidenen als onheilig en onrein. Joden werden niet toegestaan om met iemand van een ander volk om te gaan en bij hem binnen te gaan (10:28). De Joodse christenen waren verbaasd dat de Heilige Geest ook op gelovigen onder de heidenen uitgestort werd (10:44-45).

Handelingen 11:1,14-18,20-21. De Joodse christelijke apostelen en broeders hoorden van Petrus dat *de heidenen het Woord van God aangenomen hadden* (11:1) en *net als zij met de Heilige Geest gedoopt werden* (11:14-18). Joodse christenen uit Cyprus en Cyrene kwamen naar Antiochië in Syrië en verkondigde het evangelie aan Griekssprekenden (heidenen). Een groot aantal geloofden en bekeerden zich tot de Heere (11:20-21).

Handelingen 13:4-5,26-31,38-39. Paulus en Barnabas (beide Joden), uitgezonden door de Heilige Geest, verkondigden het evangelie in de synagogen van de Joden (13:4-5). Zij verkondigden *dat de Joden de uitspraken van de oudtestamentische profeten vervuld hadden* door Jezus door kruisiging te laten doden (13:26-31). Ieder (Jood) die (in Jezus Christus) gelooft, wordt door Jezus gerechtvaardigd van alles waarvan hij niet door de wet van Mozes gerechtvaardigd kan worden (13:38-39).

Handelingen 13:46-48. Het evangelie werd eerst tot Joden verkondigd. Aangezien de Joden het verwierpen, wendden de apostelen zich tot de heidenen, opdat de zaligheid (verlossing) tot aan het uiterste van de aarde zou komen³⁵. Er geloofden zovelen heidenen als er bestemd waren voor het eeuwige leven.

Handelingen 15 en Galaten 2. De eerste zendingseis van Paulus samen met Barnabas en Markus was van 47-48 n.C. Zij gingen naar Cyprus, Pamfilia, Zuid Galatië en Cilicië in Klein Asia (modern Turkije). In ongeveer 49/50 n.C. kwamen bepaalde Joden of (sektarische) Joodse christenen van Jeruzalem naar Antiochië in Syrië en zeiden dat als de christenen uit de heidenen niet besneden werden zij niet behouden werden. Een bijeenkomst of consultatie werd in Jeruzalem gehouden om dit probleem tussen christenen met een Joodse achtergrond en christenen met een heidens achtergrond te bespreken. Deze bijeenkomst was geen concilie of synode (een overkoepelende en vertegenwoordigende organisatie), maar alleen een consultatie tussen de leiders van twee plaatselijke gemeenten. Bij deze bijeenkomst kregen de Joodse christenen of Joodse sekte een ernstige tegenslag. Hun doel was om christenen vanuit de heidenen door de besnijdenis in Joden te veranderen!

²⁹ Handelingen 3:19, μετανοεω, επιστρεφω (toekomstige tijd)

³⁰ εις (richting)

³¹ τι υδωρ (een plas water)

³² aoristus tijd

³³ Markus 1:8, datief instrumentaal

³⁴ Zie schilderij van de Rembrandt over het dopen van de kamerling

³⁵ Jesaja 49:6

Zij geloofden dat alle christenen de Joodse ceremoniële wetten moesten houden, vooral de besnijdenis, de sabbat en de voedsel voorschriften. Zij namen meteen wraak en volgden Paulus op de voet om zijn evangelie over de rechtvaardiging door geloof alleen tegen te werken. Zij kwamen naar de gemeente in Antiochië en gemeenten in Zuid Galatië en slaagden vele christenen in hun wettische religie te trekken. Paulus schreef zijn brief aan de Galaten tegen deze Joodse partij. Zowel Jakobus als Petrus en Paulus waren het eens dat God een volk voor zich uit de heidense volken zou aannemen (15:14-15).

Handelingen 17:1-4,10-12,30. Paulus ging naar gewoonte naar synagogen. Wekelijks besprak hij (d.m.v. een dialoog) de Schriften met een groep Joden, zette de Schriften uiteen en overtuigde Joden in Jezus Christus te geloven (dit is de basis van de ontdekkingskring) (17:1-4). De Joden in Berea waren meer bereidwillig dan de Joden in Thessalonica om het gepredikte Woord te ontvangen en onderzochten dagelijks de Schriften om te zien of die dingen zo waren. Velen van hen geloofden, ook aanzienlijke heidense mannen en vrouwen (17:10-12). God verkondigt met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, dat nu alle mensen (Joden én niet-Joden) zich moesten bekeren (tot Jezus Christus) (17:30).

Handelingen 18:8. De hoofd van de synagoge (een Jood) met heel zijn huis geloofden in Jezus Christus en zij werden gedoopt.

Handelingen 19:10. Allen die in (de provincie) Asia woonden, zowel Joden als heidenen hoorden het Woord van de Heere.

Handelingen 20:3. De Joden wilde een aanslag op Paulus plegen.

Handelingen 21:20-21. Duizenden Joden gingen in Jezus geloven en waren ijveraars voor de wet, maar waren bezorgd dat Paulus mensen leerden afvallig van de wet te worden.

Handelingen 23. Paulus werd door de Joodse Sanhedrin (het hoogste Joodse gerechtshof) verhoord. Een samenzwering van Joden wilden hem onderweg doden.

Handelingen 26. Paulus gaf een getuigenis voor Agrippa, Festus en de voornaamste Joodse geestelijke leiders in Caesarea over zijn verlossing (25:13).

Handelingen 28. Paulus legde het Koninkrijk van God uit aan vele Joden.

2. DE OUDTESTAMENTISCHE GEBRUIKEN VOORTGEZET IN HET NIEUWE TESTAMENT (Handelingen 10:28,34-35).

Wat Jezus Christus in het Evangelie van Lukas begon³⁶ zette Hij voort in het boek Handelingen³⁷!

a. Gelovigen.

Na de heilshistorische uitstorting van de Heilige Geest³⁸ werd Gods oudtestamentische 'Kerk' (Hebreeuws: qahal; Grieks: ekklésia laou) (**Psalm 107:32**)³⁹ voortgezet in Gods nieuwtestamentische 'Kerk' (Grieks: ekklésia)⁴⁰! De Joden die in Jezus Christus gingen geloven, werden met verschillende namen genoemd: 'gelovigen'⁴¹, 'discipelen' (volgelingen-leerlingen)' van Jezus Christus⁴², mensen 'van de Weg'⁴³ en uiteindelijk in Antiochië 'christenen'⁴⁴!

Maar nergens in de Bijbel worden Joodse christenen 'Messias belijdende Joden' genoemd ter onderscheid van 'Messias belijdende heidenen' om daardoor hen te onderscheiden van de niet-Joodse/heidense christenen! De Heilige Geest maakte zelfs heel duidelijk dat de gelovigen uit de Joden geen onderscheid mochten maken tussen Joden en niet-Joden die tot geloof in Jezus Christus kwamen⁴⁵!!! Door Joodse gelovigen in Jezus Christus 'Messias belijdende Joden' te noemen, bouwt men weer een 'tussenmuur tussen Joden en niet-Joden op die scheiding maakt en vijandschap veroorzaakt. Deze muur is eens en voor altijd afgebroken door de dood en opstanding van Jezus Christus⁴⁶!

b . Oudsten.

---

³⁶ Lukas 1:1-4

³⁷ Handelingen 1:1

³⁸ Ezechiël 36:25-27; Handelingen 2

³⁹ Richteren 20:2; Psalm 22:22

⁴⁰ Handelingen 5:11; Handelingen 8:3

⁴¹ Handelingen 1:15; Handelingen 2:44; Handelingen 4:32; Handelingen 5:12

⁴² Handelingen 6:1,7; Handelingen 9:1

⁴³ Handelingen 9:2; Handelingen 19:9,23; Handelingen 22:4; Handelingen 24:14,22

⁴⁴ Handelingen 11:26

⁴⁵ Handelingen 10:28,34-35

⁴⁶ Johannes 17:20-21; Galaten 3:26-29; Efeziërs 2:14-18; Efeziërs 3:2-6; Kolossenzen 2:14; Kolossenzen 3:11

Israël was al bekend met ‘oudsten’⁴⁷ en zelfs met ‘een raad van oudsten’⁴⁸. In het Nieuwe Testament werd de Kerk ook door ‘een Raad van oudsten’⁴⁹ geleid. Onder anderen functioneerden de apostelen als de eerste oudsten in de gemeente van Jeruzalem⁵⁰ en later ook in andere christen gemeenten⁵¹.

c. Gemeenten in huizen.

Nog vóór de dood en opstanding van Christus werden Joden, die christenen werden, al “uit de synagoge geworpen”⁵²! De eerste gemeente te Jeruzalem kwam eerst bijeen in ‘de hof van de tempel’⁵³, maar werd al gauw door de Joodse godsdienstige leiders en hun volgelingen vervolgd⁵⁴.

De Kerk werd uit Jeruzalem verjaagd⁵⁵, christenen kwamen daarom in huizen bijeen⁵⁶ en verspreidden zich naar andere plaatsen als Judea, Galilea en Samaria⁵⁷.

d. Joodse gebruiken of een missionair beginsel.

We lezen helemaal niet in de Bijbel dat de christenen meededen met alle Joodse gebruiken en feesten! Het feit dat Paulus zich één keer aan een Joods Farizees gebruik aanpaste en daaraan deelnam⁵⁸ werd wel es waar door de Joodse kerkleider, Jakobus, en de Joodse ouderlingen te Jeruzalem voorgesteld, maar leidde tot woede en enorme tegenstand van de Joden uit Asia! De Joden wilden helemaal niet dat christenen zich aan hun gebruiken aanpasten. Paulus werd gewelddadig uit de tempel gesleurd en de menigte in Jeruzalem trachtte hem te doden⁵⁹!

Deze aanpassing aan Joodse gebruiken leidde NIET tot het missionaire beginsel van Paulus in **1 Korinthe 9:19-23**. “Hoewel ik vrij ben van allen, heb ik mijzelf toch voor allen tot slaaf gemaakt om meer mensen te winnen. Ik ben voor de Joden geworden als een Jood om Joden te winnen”. Paulus is door het volbrachte verlossingswerk van Jezus Christus vrij geworden van de ceremoniële wet⁶⁰. Maar hij beschouwde het niet als een zonde om in bepaalde omstandigheden zich aan een ceremoniële wet als deel van de Joodse cultuur te houden op voorwaarde dat hij het niet doet om daardoor gerechtvaardigd te worden! Bijvoorbeeld, hij besneed Timotheüs omwille van de Joden die in zijn woonplaats Lystra woonden⁶¹. En hij had zijn hoofd kaalgeschoren toen hij een gelofte deed zoals verwacht werd van mensen in de Joodse cultuur, maar niet van mensen in de heidense cultuur⁶².

Paulus schreef heel duidelijk hoe hij denkt over het onderhouden van de wet om daardoor gerechtvaardigd te worden: “Als je je laat besnijden, zal Christus je van geen nut zijn. Ieder mens die zich laat besnijden, is verplicht de hele wet te onderhouden. Als je door de wet gerechtvaardigd wilt worden, ben je van Christus losgeraakt en daarmee uit de genade gevallen” (**Galaten 5:2-4**)⁶³.

Toch heeft Paulus waarschijnlijk bepaalde ceremoniële wetten onderhouden ter wille van de Joodse cultuur waarin hij leefde en werkte om *daardoor geen struikelblok voor zijn landgenoten te worden en daardoor Joden voor Christus te winnen*. Hoewel Paulus zelf niet onder de ceremoniële wet stond om daardoor gerechtvaardigd te worden, stond hij onder de wet van Christus (de wet van de liefde) om Joden die nog onder de wet staan of niet-Joden die zonder de wet leefden voor Christus te winnen. Paulus paste zich onder bepaalde omstandigheden aan. Ter wille van zijn zendingsarbeid onder de Joden, stelde hij zichzelf *vrijwillig* onder sommige moeilijke Joodse wetten, hoewel hijzelf ervan vrij was⁶⁴. Zo zouden christenen vandaag bijvoorbeeld:

- (i) niet op zondag iets kopen *ten einde geen aanstoot te geven* aan andere christenen die de zondag willen heiligen;
- (ii) niet vlees eten of wijn drinken *ten einde iemand die een zwak geloof heeft te doen struikelen*⁶⁵.

Dit is een persoonlijke beginsel van Paulus, maar GEEN gebod of leerstelling van God voor Joden of niet-Joden in de kerkgeschiedenis om terug te keren naar de oudtestamentische (Joodse) gebruiken en feesten! De grenzen van

⁴⁷ Exodus 24:1

⁴⁸ Hebreeuws: moshab zekenim; Grieks: kathedra presbuterón. (Psalm 107:32)

⁴⁹ Grieks: presbuterion

⁵⁰ Handelingen 6: 4; Handelingen 11:30

⁵¹ 1 Petrus 5:1

⁵² Johannes 9:22; Johannes 12:42; Johannes 16:2

⁵³ Handelingen 2:46; Handelingen 3:11

⁵⁴ Handelingen 4:1-3,18-20

⁵⁵ Handelingen 8:1

⁵⁶ Handelingen 5:42; Handelingen 12:12

⁵⁷ Handelingen 9:31

⁵⁸ Handelingen 21:20-26

⁵⁹ Handelingen 21:27-35

⁶⁰ Romeinen 7:4

⁶¹ Handelingen 16:3

⁶² Handelingen 18:18; zie Handelingen 21:23-25

⁶³ Zie Kolossenzen 2:11-14

⁶⁴ Handelingen 15:10

⁶⁵ Romeinen 14:21

aanpassen worden aangegeven, niet door de historische context (bv. Handelingen 21:23-25; 1 Korinthe 9:20-22), maar door de culturele context (bv. Romeinen 14) in de Bijbel.

De culturele context in de Bijbel bestaat uit de onderwijzingen, bevelen en verboden met betrekking tot menselijk gedrag. Maar deze moeten geloofd en nagevolgd worden te midden van de verdorvenheden van de menselijke cultuur (de historische context). Terwijl de historische context in de Bijbel alleen beschrijft hoe mensen zich gedragen (goed of slecht), leert de culturele context van de Bijbel hoe mensen zich moeten gedragen. De onderwijzingen, bevelen en verboden in de Bijbel zijn over het algemeen normatief. De menselijke culturen in de wereld zijn aangetast door de zonden, overtredingen en ongerechtigheden: ze zijn niet wat God bedoelde dat de menselijke cultuur hoort te zijn. Daarom bevatten menselijke culturen ook slechte elementen en kunnen niet normatief voor menselijk gedrag zijn. Maar de cultuur van het Koninkrijk van God die in de Bijbel geleerd wordt, is wat God wil dat elk menselijke cultuur op de aarde uiteindelijk wordt. De cultuur van het Koninkrijk van God is altijd en overal normatief!